

KS. MAREK CHMIELEWSKI, TERESA PASZKOWSKA,
KS. JAROSŁAW M. POPLAWSKI, STANISŁAW T. ZARZYCKI SAC

PRACE DOKTORSKIE I MAGISTERSKIE
OBRONIONE W INSTYTUCIE TEOLOGII DUCHOWOŚCI KUL
W ROKU 2007

I. KATEDRA TEOLOGII DUCHOWOŚCI KATOLICKIEJ

1. PRACE DOKTORSKIE

Promotor: ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL

Agnieszka OTRZĄSEK (Lębork), „*Geniusz*” kobiety w nauczaniu Jana Pawła II, Lublin 2007, ss. 384 (obrona 21 V 2007).

Jest to bardzo dobre studium, a zarazem synteza papieskiej myśli na temat godności kobiety i jej roli w społeczeństwie oraz w Kościele, zawarta głównie w Liście apostoelskim *Mulieris dignitatem*. Autorka, poddając analizie teologicznej całość papieskiego nauczania odnośnie do kobiety, nie ograniczyła się jednak do prostej rekonstrukcji, ale podjęła także dyskusję z niektórymi poglądami teologii feministycznej.

Rozprawa składa się z trzech rozdziałów, poprzedzonych niezwykle bogatą bibliografią (liczącą 52 strony), i obszernym Wstępem. Zawarto w nim oprócz wyjaśnienia kwestii metodologicznych także krótką historię myśli feministycznej, z którą w dalszej treści rozprawy Autorka podejmuje polemikę.

Pierwszy rozdział, pt. *Personalistyczne założenia w doktrynie teologicznej Jana Pawła II*, dotyczy antropologii chrystologicznej, typowej dla papieskiego nauczania, aktualizującej się poprzez miłość, jako dynamiczny wyraz *communio personarum*. Wychodząc z tego założenia Autorka podjęła zagadnienie centralnej roli człowieka w społeczeństwie i w Kościele.

W rozdziale drugim omówiła w oparciu o nauczanie papieskie biblijno-teologiczne podstawy „geniuszu” kobiety. Zwróciła uwagę na Boski archetyp ojcostwa i macierzyństwa, a następnie poddała analizie teologicznej nowotestamentalne świadectwa o kobiecie, dopełnione refleksją mariologiczną, nieodłączną od tematyki kobiecej.

Najobszerniejszy rozdział trzeci z założenia ma charakter aplikacyjno-praktyczny, w którym Autorka poddała szczegółowej analizie zasadnicze obszary zaangażowania kobiety, świadomej obdarowania swoistym „geniuszem”. Jest to przede wszystkim służba życiu, humanizacja społeczeństwa i zaangażowanie w płaszczyźnie eklezjalnej.

Całość rozprawy zamyka Zakończenie, w którym Autorka dokonała streszczenia swojego opracowania, wskazując zarazem na pewne nowe obszary do dalszej eksploatacji.

Oprócz waloru merytorycznego, na uwagę zasługuje poprawny i morfologicznie bogaty język, a przy tym dobrze opanowana sztuka prowadzenia teologicznej analizy źródeł magisterialnych.

Ks. Grzegorz KORCZAK, *Duchowość Katolickiej Międzynarodowej Szkoły Modlitwy i Ewangelizacji „Jeunesse-Lumiére”*, Lublin 2007, ss. 414 (obrona 1 X 2007).

Jan Paweł II w adhortacji apostołskiej *Ecclesia in Europa*, która jest programowym dokumentem dla Kościoła w Europie w XXI wieku, pisze, że „faktycznie Europa należy obecnie do tych miejsc tradycyjnie chrześcijańskich, w których konieczna jest nie tylko nowa ewangelizacja, ale w pewnych przypadkach również pierwsza ewangelizacja” (EdE 46). Docieranie więc z prawdą Ewangelii do wszystkich ludzi, zwłaszcza młodych, jest jednym z najbardziej podstawowych obowiązków Kościoła w XXI wieku. W związku z tym musi on poszukiwać odpowiednich sposobów i środków ewangelizacji, tym bardziej, że – jak się wydaje – dawno już wyczerpał się potrydencki model duszpasterstwa, według którego aktywnym podmiotem w Kościele, niemal wyłącznie odpowiedzialnym za ewangelizację, była hierarchia różnych szczebli. Natomiast współcześnie, to właśnie świeccy, którzy „nie tylko to, że należą do Kościoła, ale że sami są Kościołem” (ChL 9), są pełnoprawnym podmiotem życia duchowego w Kościele, a tym samym na równi z duchownymi odpowiedzialni za ewangelizację.

W tym kontekście utworzenie przez o. Daniela-Ange Katolickiej Międzynarodowej Szkoły Modlitwy i Ewangelizacji „Jeunesse-Lumiére” wychodzi naprzeciw potrzebie nowoczesnej ewangelizacji, zwłaszcza ludzi młodych. Inicjatywa ta, mająca już swe zakorzenienie w Polsce dzięki inicjatywie ks. Grzegorza Korczaka, jest przedmiotem jego rozprawy doktorskiej. Należy zatem podkreślić, że jest to pierwsza w Polsce tak obszerna i wnikliwa prezentacja Szkoły, a do tego o charakterze naukowym. Co więcej, jest to pierwsze tego rodzaju studium w ogóle na temat tego nowego sposobu formacji młodych przez młodych. Daniel-Ange jako duszpasterz nie troszczył się bowiem o naukowe opracowanie własnego dzieła. To natomiast czyni w sposób rzetelny i wyczerpujący ks. Korczak w prezentowanej dysertacji.

Postawiony w tytule problem badawczy dotyczy duchowości Katolickiej Międzynarodowej Szkoły Modlitwy i Ewangelizacji „Jeunesse-Lumiére”, co pozwala nie tylko dokonać prostej prezentacji Szkoły od strony historyczno-organizacyjnej, ale także podjąć istotne dla jej celu i misji wątki teologiczne.

Rozprawa składa się więc z pięciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym omówiono genezę Szkoły, jej rozwój i strukturę organizacyjną, nie pomijając warunków polskich. Rozdział drugi poświęcony jest ukazaniu źródła oraz istoty duchowości tejże Szkoły. Wskazano tu na dwa „bieguny”: Maryję i Eucharystię, jest to bowiem duchowość maryjno-eucharystyczna. Kolejny rozdział dotyczy dwóch zasadniczych przejawów duchowości omawianej szkoły, jakimi są kontemplacja i ewangelizacja, a raczej ewangelizacja wynikająca z kontemplacji i kontemplacja znajdująca swą kulminację w ewangelizacyjnym czynie, przez co wyraźnie nawiązuje do tradycji dominikańskiej, z której wywodzi się o. Daniel-Ange. Następnym rozdziałem dotyczy celu Szkoły, którym

jest budowanie Kościoła jako ikony Trójcy Świętej oraz eschatologiczne ukierunkowanie, mające swe zapoczątkowanie w Eucharystii. Ostatni, piąty rozdział Autor poświęcił na ocenę zależności, wpływu, oryginalności i aktualności Szkoły „Jeunesse-Lumiére” Ma więc on charakter podsumowujący. Zwłaszcza ostatni paragraf tego rozdziału, a także Zakończenie zawiera wiele praktycznych wskazań dla duszpasterstwa i formacji duchowej młodych we współczesnym Kościele, również w Polsce.

Rozprawa nie jest pozbawiona elementu krytycznej oceny, mimo iż Autor osobiście jest zaangażowany w jej prowadzenie w Polsce na terenie archidiecezji łódzkiej. Potrafi zatem zachować niezbędny dla pracy naukowej dystans poznawczy. Punktem odniesienia tychże ocen są obficie cytowane wypowiedzi Jana Pawła II i nauczanie Soboru Watykańskiego II. Swoje studium ks. Korczak oparł na bardzo obfitej literaturze źródłowej, którą niemal wyłącznie stanowią publikacje o. Daniela-Ange, cytowane w oryginale francuskim, nie licząc kilku tłumaczeń polskich. Licząca kilkadziesiąt pozycji literatura pomocnicza pozwoliła mu poszerzyć horyzont prowadzonych tu analiz i ocen, a także usytuować duchowość Szkoły „Jeunesse-Lumiére” na tle chrześcijańskiego dziedzictwa duchowego.

2. PRACE MAGISTERSKIE

Promotor: ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL

Ks. Dariusz BUCIOR (diec. zamojsko-lubaczowska), *Spowiednictwo i kierownictwo duchowe w świetle pism ks. prof. dr. hab. Stanisława Witka (1924-1987)*; Artur FREDO OFMCap., *Modlitwa jako rys duchowości Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów. Studium na podstawie źródeł „Reforma kapucyńska”*; Izabela KOWALSKA (Radomsko), *Duchowość mężczyzny na przykładzie króla Dawida. Studium w świetle współczesnych publikacji*; Marta DYGUDA (Tychów k. Koszalina), *Cierpienie w duchowości karmelitańskiej. Studium na podstawie dzieł s. Janiny Immaculaty Adamskiej OCD*; Anna Katarzyna BOGUSŁAWSKA (Gdańsk), *Postępowanie charyzmatem prorocstwa w Odnowie w Duchu Świętym. Studium na podstawie polskojęzycznej literatury teologicznej*; Monika DUDEK SNMPN, *Postawa służby jako specyficzny rys duchowości osób konsekrowanych w świetle posoborowego nauczania Kościoła*; Justyna SMERECKA (Lubatowa), *Radość w życiu chrześcijanina w świetle pism św. Josemarii Escrivy de Balaguer*; Bożena UKARMA (Biszynek), *Chrześcijańskie powołanie do wolności w ujęciu ks. Franciszka Blachnickiego (1921-1987)*; Anna Maria HEPPNER (Słupsk), *Doświadczenie Opatrzności Bożej w życiu biskupa Ignacego Jeża*; Anna DYRKA (Lublin), *Postawy duchowe chorych na cukrzycę. Studium na podstawie badań ankietowych wśród ludzi wierzących*; Agnieszka SZELECH (Lubartów), *Życie religijno-duchowe osób z upośledzeniem umysłowym. Studium na podstawie spotkań katechetyczno-integracyjnych z grupą specjalnej troski w Lubartowie.*

Promotor: ks. dr Stanisław Zarzycki SAC

Maciej JAROSZ (Lublin), *Efektywny sposób walki duchowej z szatanem na podstawie „Rytułu egzorcyzmów” z 2002 roku i wybranej literatury demonologicznej*; Karol JĘDRZEJEK (Nowy Sącz), *Rady ewangeliczne w życiu i listach św. Filipa Neri (1515-1590)*; Marcin POGREBNIAK (Hrubieszów), *Chrześcijańska koncepcja wolności i sposoby jej urzeczywistnienia w dzisiejszym świecie. Studium na podstawie pism ks. Stanisława Kowalczyka i ks. Waleriana Słomki*.

II. KATEDRA HISTORII DUCHOWOŚCI**1. PRACE DOKTORSKIE****Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy Misiurek**

Ks. Krzysztof KŁOS (arch. lubelska), *Model życia chrześcijańskiego według księdza Antoniego Słomkowskiego*. Obrona: 12 VI 2007 r.; ks. Dariusz Maciej BROZIO (diec. ełcka), *Model życia chrześcijańskiego w świetle nauczania ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmita (zm. 1996)*. Obrona: 14 VI 2007.

2. PRACE MAGISTERSKIE**Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy Misiurek**

Jakub Michał ŁĄCZNA (diec. rzeszowska), *Przeżycia duchowe bł. Anieli Salawy (zm. 1922) w świetle jej Dziennika*; Krzysztof ORŁOWSKI MIC, *Charyzmat mariański według księdza Witolda Niecieckiego MIC († 2003)*; Grzegorz OZIĘBŁOWSKI MIC, *Eklezjalny wymiar duchowości bł. Jerzego Matulewicza († 1927)*. Sergiu OLEINC (Mołdawia), *Biblijne podstawy duchowości małżeństwa i rodziny według katechez środowych Jana Pawła II*; Sylwia REDMANN, *Pasyjny wymiar duchowości chrześcijańskiej na przykładzie ruchu pielgrzymkowego w Kalwarii Wejherowskiej*; Andrzej ŻAK MIC, *Misterium Bożego miłosierdzia w życiu duchowym marianów*; Tomasz BIELECKI (arch. lubelska), *Miłość jako fundament życia chrześcijańskiego w świetle wybranych kazań ks. Jana Zieji*.

Promotor: ks. dr hab. Jarosław M. Popławski, prof. KUL

Rafał FURTAK (archidiec. lubelska), *Maryjny charakter duchowości chrześcijańskiej według pism ks. abpa Bolesława Pylaka*; Leszek KROMKA FDP, *Miłosierdzie chrześcijańskie w duchowości i dokonaniach św. Alojzego Orione. Studium na podstawie wybranych pism*; Dn. Aleksander VITKO (Białoruś), *Duchowość maryjna w życiu Sługi Bożego biskupa Zygmunta Łozińskiego*; Łukasz WAŚ (archidiec. lubelska), *Wartości duchowe kultu Serca Jezusa według o. Mateo Crawley Boevey*.

III. KATEDRA PSYCHOLOGII EKLEZJALNEJ

PRACE MAGISTERSKIE

Promotor: prof. dr hab. A. J. Nowak OFM

Aleksandra HELKA (Kubrów), *Postawy religijne czołowych himalaistów w świetle wybranej literatury przedmiotu*; Medard Marek HAJDUS OFM (Katowice-Ligota), *Pornografia jako czynnik destrukcyjny chrześcijańskiego procesu wychowania do czystości w polskiej literaturze teologicznej po 1989 r.*; Gabriela PASEK (Mikołowice), *Rudy Wielkie i Mogiła jako miejscowości na szlaku cysterskim*; Andrzej ZUJ OFM Cap (Debreczyn – Węgry), *Spowiednik wobec penitenta przeżywającego stan depresji w świetle wybranej literatury teologicznej i psychologicznej*; Michał GAWROŃSKI OFM Cap (Wołomin k. Warszawy), *Milczenie przestrzeni modlitwy w świetle dokumentu „Reforma Kapucyńska” oraz dobranej literatury teologicznej*; Sylwia STRZAŁAŁA (Czechowice-Dziedzice), *Muzyka jako pomoc ewangelizacyjna w świetle wybranej literatury eklezjalnej*; Beniamin GALICKI (Ostrów Świętokrzyski), *Modlitwa w duchowości pierwszych chrześcijan celtyckich na podstawie wybranej literatury*; Jacek SZYKARCZUK, *Świadomość sakramentu małżeństwa u narzeczonych w świetle przeprowadzonych badań*.

IV KATEDRA DUCHOWOŚCI ŻYCIA KONSEKROWANEGO

1. PRACE DOKTORSKIE

Promotor: dr hab. Teresa Paszkowska, prof. KUL

Marek MIOTK CP, *Duchowość kenotyczna w życiu i pismach św. Pawła od Krzyża (1694-1775)*, Lublin 2007, ss. 299 (obrona 15 VI 2007).

Zakres badań dotyczy duchowości kenotycznej rozeznanej na podstawie analizy życia i pism św. Pawła od Krzyża, założyciela pasjonistów. Podstawowy walor rozprawy stanowi jej nowatorski charakter – nie opracowano dotąd duchowości Pawła od Krzyża w takim aspekcie, także samo pojęcie „duchowość kenotyczna” ma znamiona nowości. Materiał źródłowy stanowią pisma własne św. Pawła od Krzyża: *Dziennik duchowy*; *Reguła*; *Listy* (w sumie ok. 2000); traktat *Śmierć mistyczna*; *Notizie* z 1748 i 1767 (informatory o zgromadzeniu Ubogich Jezusa); 73 kazania i 14 medytacji Męki Pańskiej; *Regolamento commune* (1755); a także dokumenty z procesów beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego. Do ściślejszej, pogłębionej analizy źródeł wykorzystano wiele opracowań dotyczących postaci i pism Mistyka z Ovada, jak też literaturę pomocniczą. W całej rozprawie teksty pism źródłowych są cytowane w przekładzie własnym autora (Marka Miotka), z paroma wyjątkami, które są dostępne w języku polskim. W przypisach zostały też przytoczone teksty w oryginale,

najczęściej w języku włoskim, co pozwala na weryfikację i ocenę trafności ujęcia. Na strukturę opracowania – poza wykazem skrótów, wstępem, zakończeniem i zestawem bibliografii – składa się pięć zasadniczych rozdziałów. Pierwszy ukazuje *historyczno-geograficzny kontekst życia i działalności św. Pawła od Krzyża* (s. 21-66); rozdział II omawia *źródła duchowych inspiracji* (s. 67-114), z których czerpał Święty z Ovada. W trzecim rozdziale zostały opracowane *kenotyczne wymiary mistyki Męki Pańskiej* (s. 115-160); co dało podstawę do omówienia w rozdz. IV *przejawów duchowości kenotycznej* (s. 161-215); a w rozdziale piątym przedstawienia tej duchowości w *ujęciu dynamicznym* (s. 216-269).

2. PRACE MAGISTERSKIE

Promotor: dr hab. Teresa Paszkowska, prof. KUL

Piotr ARNDT OFM^{Cap}, *Radość w życiu pokuty św. Franciszka z Asyżu*; Agnieszka Jonatana PAPIŃSKA, *Wartość milczenia w praktyce życia zakonnego*; Joanna RATAJCZAK OP, *Tajemnica powołania do życia konsekrowanego w posoborowym nauczaniu Kościoła*; Otylia MUSIALIK, *Aktualność wskazań formacyjnych św. Marii Dominiki Mazzarello dla Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki*, ekst.; Joanna SKRĘT, *Formacja liturgiczna członków Ruchu Światło-Życie w świetle pism ks. Franciszka Blachnickiego*, ekst.; Chrystosława Liśnikowska, *Macierzyństwo duchowe – powołaniem kobiety konsekrowanej w posoborowym nauczaniu Kościoła*, Kijów, Filia „Angelicum”